

Laodikia - Nomer Telu

Apa Aturan-atirane?

Jeff Pippenger

2023-08-30

“Kita kudu ngerti kanggo awak dhewe apa sing dadi hakékaté agama Kristen, apa kang sinebut kayektèn, apa iman sing wis kita tampa, apa waé pranatan-pranatan Kitab Suci—yaiku pranatan-pranatan sing diparingaké marang kita déning wewenang kang paling luhur.” *The 1888 Materials*, 403.

Sajeroning pirang-pirang taun, Future for America wis negesake manawa pitung pasamuwan ing Kitab Wahyu ora mung makili sajarah Israel modhèren wiwit jaman para rasul nganti pungkasaning jagad, nanging uga pitung pasamuwan mau makili Israel kuna wiwit jaman Musa nganti tumekaning Stefanus dibandhem watu. Para pelopor Adventisme ora mulang bebener iki, nanging padha mangertosi lan migunakaké prinsip-prinsip sing netepaké bebener iki. Gusti Yesus mratelakaké wekasan wiwit saka wiwitan, lan Israel kuna makili Israel modhèren. Mulane, saben bebener kang dadi bagéan saka ciri-ciri kenabian Israel modhèren uga wus ana ing Israel kuna.

Sadurunge sajarah Millerit, pandhangan Kristen tradisional babagan pitu pasamuwan iku yaiku manawa pasamuwan-pasamuwan mau nggambarake pasamuwan-pasamuwan nyata ing Asia Kecil ing jamané Yohanes. Pandhangan tradisional uga mangertèni manawa pitutur marang pasamuwan-pasamuwan siji-siji kuwi uga bisa dimangertèni minangka pitutur tartamtu marang warna-warna pasamuwan sajroning sajarah Kristen, lan uga manawa pitutur lan pepènget sing padha kuwi katujokake marang wong-wong Kristen siji-siji. Wong-wong mau uga mangertèni manawa pitu pasamuwan iku nggambarake pitu mangsa sajarah pasamuwan wiwit saka jaman para murid nganti tekan pungkasaning jagad. Pamawas-pamawas iki wis ana sadurunge sajarah Millerit. Papat pangertosan ngenani pitu pasamuwan sing mbentuk pandhangan tradisional, sing wis ana sadurunge William Miller, biyèn lan saiki dhedhasar marang penafsiran Alkitab sing “historisistis”. Metodologi iku sing dituntun déning para malaékaté Allah supaya diadopsi déning William Miller.

“Pitu pasamuwan ing Asia iku sawijining riwayat pasamuwané Kristus ing pitung wujudé, ing sakehé liku-liku lan pamalikané, ing sakehé kamakmuran lan kasangsarané, wiwit saka jaman para rasul tumeka tekan wekasaning jagad. Pitu meterai iku sawijining riwayat babagan tumindaké para kakuwasan lan para ratu ing bumi marang pasamuwan, lan pangayomané Allah marang umat kagungané sajrone wektu sing padha. Pitu slompret iku sawijining riwayat babagan pitu paukuman kang mirunggan lan abot kang dipunutus marang bumi, utawa karajan Romawi. Lan pitu bokor iku pitu pageblug pungkasan kang dipunutus marang Roma Papal. Kacampuran karo iki ana akèh lelakon liyané, kang dirajut mlebu kaya ilining kali-kali cilik, lan nyukupi bengawan gedhéng wangsit, nganti kabèh iku pungkasane nuntun kita menyang samodra kalanggengan.”

“Miturut panemuku, iki iku rancangan saka pamecahe Yohanes ing kitab Wahyu. Lan wong kang kepéngin mangertèni kitab iki, kudu nduwèni kawruh kang jero bab pérangan-pérangan liyané saka pangandikané Allah. Gambaran-gambaran lan pepindhan-pepindhan kang katindakaké ing pamecahe iki, ora kabèh diterangaké ana ing kitab iki dhéwé, nanging kudu digolèki ana ing para nabi liyané, lan diterangaké ana ing pérangan-pérangan Kitab Suci liyané. Mulané cetha yèn Allah wis netepaké supaya sakabèhé iku disinaoni, supaya bisa olèh kawruh kang cetha bab salah siji pérangan waé.” William Miller, *Miller’s Lectures*, volume 2, lecture 12, 178.

Suster White sarujuk lan njunjung pandhangan “historis” sing dicekel déning Miller, nanging piyambakipun nambahi wawasan sing luwih jero tumrap kitab Wahyu tinimbang sing dideleng déning Miller, awit Miller durung mangertos papan suci iku miturut kanyatané sing sajati. Panjenenganipun mangertos yèn papan suci iku bumi. Suster White mangertos yèn nalika Gusti Yesus ngaturaken pralambang-pralambang sing kawejangaké ing kitab Wahyu, Kristus nindakaken punika sesarengan kaliyan pakaryanipun minangka Imam Agung ing swarga.

Nalika Yokanan noleh lan ndeleng Kristus, Panjenengané lumampah ana ing antarané kaki dian kanthi busana imam, lan kaki dian iku dumunung ana ing papan suci, mulané ana ing sajarah sawisé minggahé Panjenengané menyang swarga, nanging sadurungé Panjenengané lumebet menyang Papan Maha Suci ing taun 1844. Miller ora bisa uga mangertèni wigatiné kasunyatan iki. Mangkono uga Tyndale, Luther, utawa John Wycliffe, utawa sapa waé saka para reformator wiwitan. Kayekten iku maju saya tuwuh, sumorot saya padhang lan saya padhang tumuju marang dina kang sampurna.

“Asas agung kang kanthi mulya disengkuyung déning Robinson lan Roger Williams, yaiku yèn kayektèn iku maju lumuntur, lan yèn para Kristen kudu tansah siyap nampani sakèhé pepadhang kang bisa sumunar saka pangandikané Allah kang suci, wis ora digatèkké manèh déning turuné. Pasamuwan-pasamuwan Protestan ing Amérika,—uga ing Éropah,—kang banget kaparingan sih ing nampani berkah Réformasi, gagal nerusaké lumakuné ing dalan pambaruan. Sanadyan saka wektu ke wektu ana sawatara wong setya kang jumeneng martakaké kayektèn anyar lan mbabar kaluputan kang wis suwé dipun-uri-uri, akèh-akèhé, kaya wong Yahudi ing jamané Kristus utawa para penganut kapausan ing jamané Luther, rumangsa cukup mung pracaya kaya leluhuré pracaya lan urip kaya leluhuré urip. Mulané agama malih mudhun dados formalisme; lan kaluputan sarta takhayul kang mesthiné wis dibuwang menawa pasamuwan tetep lumaku ana ing pepadhanging pangandikané Allah, malah dipertahanaké lan dipun-uri-uri. Mangkono roh kang diuripaké déning Réformasi saya suwe saya luntur, nganti ing pasamuwan-pasamuwan Protestan meh padha gedhéné kabutuhan marang pambaruan kaya ing Gréja Roma nalika jamané Luther. Ana kadonyan kang padha, lan pingsaning rohani kang padha, uga pangaji-aji kang padha marang panemuné manungsa, sarta nggantos piwulang-piwulang pangandikané Allah nganggo têtiori-têtiori manungsa.” *The Great Controversy*, 297.

Manawa kasunyatan manawa bebener iku ngrembaka kanthi maju sethithik mbaka sethithik sajrone sajarah ora diakoni, mula tegesing pepadhang anyar apa waé ing generasi pungkasan iki bisa uga temenan ora bisa diweruhi. Sawisé wong mandheg mangertèni sipat maju sethithik mbaka sethithik saka “bebener,” dhèwèké kanthi otomatis wiwit gumantung marang tradhisi, adat pakulinan, lan tuntunan manungsa kang wus tiba.

Metodologi kang dipigunakaké déning Miller iku minangka tenger dalan kang lumaku ngliwati kabèh garis kenabian, kang nampilaké paseksi bab pangrembakaning kayektèn Kitab Suci kang diwiwiti déning para rasul. Nanging ing tenger dalan kang diwakili déning Miller iku, kita nemu sawijining wiwitan kang nuntut sawijining padanan ing wekasan. Akèh wong ora tau mangertèni kasunyatan-kasunyatan iki, nanging ora mangkono tumrap Sétan.

Sétan wis nglawan kayektèn lan pangrembakané wiwit saka pambrontakané ing swarga. Nalika ing sajarah tekan ing titik nalika para reformator wiwit cetha mangertèni carané nyinaoni Kitab Suci, Sétan nindakaké kaya sing tansah ditindakaké, lan dhèwèké ngenalaké pamalson-pamalson. Bukti sajarah ngenani pakaryané anggoné nyalsu kayektèn mènèhi pratandha yèn para Yesuit kayata Ribera lan Louis de Alcazar ngarahaké méthodologi pamalsoné kanthi mligi marang kitab Wahyu. Méthodologi rusak sing sinebut “preterisme” wiwit tuwuh ing abad kapindho lan katelu kanthi loro wakil utama saka méthodologi palsu iku. Salah sijiné yaiku Eusebius saka Kaisarea (260–339), lan Victorinus saka Pettau (tilar donya kira-kira taun 304). Loro tokoh sajarah wiwitan iki padha nyengkuyung méthodologi sing ngandharaké yèn kitab Wahyu wis kalaksanaan ing jaman Kakaisaran Romawi lumantar tokoh-tokoh sajarah kayata kaisar Nero kang misuwur ala iku.

Ing abad kaping sanga welas, John Darby (1800–1882) saka Karajan Manunggal ngenalaké sawijining metodologi setanis liyané, kang uga disisipaké ing cathetan sikil saka Alkitab jaran Troya kang sinebut Scofield Reference Bible, sing sadurungé wis kita idhentifikasi. “Dispensasionalisme” iku sawijining kerangka teologis kang mbagi sajarah lan sesambungané Gusti Allah karo umat manungsa dadi mangsa-mangsa kang béda-béda, utawa “dispensasi-dispensasi,” ing sajroning Gusti Allah ngatur rancangané kanthi cara-cara kang béda. Aku nyathet prakara iki ing titik iki, awit iki minangka salah siji saka kasunyatan palsu kang dilebokaké menyang gerakan Future for America déning swara-swara saka wilayah sing padha, panggonan Darby nyebaraké gagasan-gagasané kang setanis. Gagasan-gagasané Darby kang nyerang Future for America iki dibarengi déning filsafat saka gerakan sing diarani “woke” jaman saiki, kang nglantaraké anarki sing padha kaya kang diwakili déning Révolusi Prancis lan kabébasan hawa nepsu sing padha kaya kang diwakili déning Sodom lan Gomora.

Ing jaman saiki para teolog Adventisme modern migunakaké sawijining sistem kanggo mbédhah bebener-bebener Alkitab adhedhasar sawijining sistem panfsiran Alkitab loro-lapis sing padha dienggo kanggo ngrusak lan nyélaki loro-loroné, yaiku Alkitab lan Roh Ramalan. Wong-wong mau mènèhi tetenger marang manungsa apa minangka ahli basa-basa Alkitab utawa minangka ahli sajarah Alkitab. Mulané, para teolog Adventisme ing jaman

saiki nguwasani pikiran Adventisme Laodikia, salah siji kanthi napsiraké Sabdaning Allah adhedhasar pangertené manungsa sing wus tiba babagan sajarah, utawa kanthi pangertené manungsa sing wus tiba babagan basa. Wujud-wujud kaluputan modern iki, sing kerep dienggo kanggo nyerang piwulang sing saiki panjenengan waca, bakal dibahas luwih jero ana ing artikel-artikel iki nalika kita nimbang pralambang Révolusi Prancis. Sétan iku urip, lan dhèwèké ngerti yèn wektuné wus cendhak. Aturan pungkasan saka aturan-aturan Miller, yaiku nomer patbelas, dipunpungkasi kanthi paragraf ing ngisor iki.

“Ketuhanan sing diwulangake ing sekolah-sekolah kita tansah dhedhasar sawijing kredo golongan tartamtu. Iku bisa uga migunani kanggo njupuk pikiran sing isih kothong lan nyithakaké jinis iki marang pikiran mau, nanging pungkasane mesthi bakal nuwuhake kefanatikan. Pikiran sing mardika ora bakal tau wareg marang panemune wong liya. Saupama aku dadi guru tumrap para mudha ing babagan ketuhanan, aku dhisik bakal nyinau kaprigelan lan pikirané. Manawa iku becik, aku bakal ndadèkaké wong-wong mau nyinau Kitab Suci kanggo awaké dhéwé, lan ngutus wong-wong mau metu kanthi mardika kanggo nindakake kabecikan tumrap jagad. Nanging manawa wong-wong mau ora nduwèni pikiran, aku bakal nyithakaké pikirané wong liya marang wong-wong mau, nulis ‘bigot’ ing bathuké, lan ngutus wong-wong mau metu minangka batur!” William Miller, *Miller’s Works*, jilid 1, 24.

Ing jaman sawisé Yohanes Sang Panyingkap urip, lan ing mangsa Réformasi, Sétan kanthi aktif ngasilaké metodologi kenabian palsu kanggo mbingungaké lan numpes analisis Alkitabiah sing sejati. Sing kadhangkala luput katiten ing kasunyatan-kasunyatan sajarah iki yaiku yèn kabèh metodologi satanis mau ditujokaké kanthi langsung ora marang kitab liya, kajaba mung marang kitab Wahyu. Iku kang dadi prakara saka saben panyengkuyung kebingungan satanis iki. Kitab Wahyu tansah dadi sasarané Sétan. Sétan ngerti yèn kitab Wahyu iku kitab kang kudu dipréngi. Nalika kita ngakoni kasunyatan iki, kita banjur bisa ngakoni kasunyatan liyané sing ora katon, yaiku sawijining kasunyatan kang kasamun déning kasunyatan wigati liyané.

Metodologi palsu para Yesuit dimaksudaké kanggo nyegah pangerten sing cetha manawa paus gréja Roma iku antikristus ing ramalan Kitab Suci. Saben reformator Protestan pungkasane teka marang pangenalan lan pangenalan sing temtu marang kayektèn iki. Mulané, nalika ing jaman biyèn sajarah sing akurat babagan wong-wong kayata Ribera lan Louis de Alcazar wis dipratélakaké kanthi umum lumantar tembung lan terbitan, sajarah wong-wong kayata Ribera lan Louis de Alcazar iku dipigunakaké kanthi ancas kanggo nduduhaké upaya-upaya satanis kanggo nyegah pangerten sing bener ngenani “wong dosa.” Paseksen sing katulis utawa sing kaucapaké, kang mbabar ancas saka dipunwiwiti metodologi-metodologi satanis iki, iku bener sakuwaté tekan kana, nanging Satan nyoba nutupi luwih saka mung bukti-bukti Kitab Suci sing netepaké antikristus minangka paus Roma.

Ana bebener-bebener ing kitab Wahyu sing wis katutup déning kebingungan kang ditimbulaké déning sistem-sistem palsu tafsir Kitab Suci iki, sing ana ing njaba pokok

perkara bab wong kang cacané nem atus nem puluh enem. Salah siji saka bebener-bebener mau temtu banget yaiku bebener kang kaawakaké nalika pitung pasamuwan dipahami ing pangrembakané kang paling jangkep. Ana bebener-bebener kang mapan ing sajroning pitung pasamuwan sing ngandika kanthi langsung marang sajarah kang wiwit lumaku tanggal 11 September 2001 lan rampung ing krisis angger-angger Minggu. Sétan wis ngupaya supaya pepadhang iki tetep kasarembun, lan dhèwèké nemokaké metodologi-metodologi satanis kanggo nyamarkaké sawetara permata bebener kang mapan ing kitab Wahyu, ora mung ngenani identifikasi paus Roma minangka antikristus.

Sadurungé “wong duraka” kawehaké ing taun 538, wong-wong kayata Eusebius lan Victorinus nyerang kitab Wahyu kanthi ancas nyamarké munggahe kakuwasan kepausan. Ing sajarah sabanjuré, Kristus nindakaké prasetyané marang Tiatira lan nglairaké lintang ésuk reformasi (Wycliffe), lan sawisé iku Sétan nglairaké loro tokoh sajarah kang pinunjul kanggo mbélani lan nerusaké pakaryan sataniyé. Peperangan kang dawa lan nglarat bab pangrembakaning kayektèn, kang tekan pucaké nalika rahasia kitab Wahyu kabikak, (sacédhaké sadurungé panutupan mangsa sih-rahmat) nyakup pepadhang saka pitung pasamuwan kang ora tau diweruhi déning Miller, lan uga ora déning Sister White, nanging bisa dituduhaké kanthi cetha yèn Miller lan Roh Wangsit padha nyengkuyung pepadhang anyar iku, amarga pepadhang anyar ora tau mbantah pepadhang lawas.

“Pancen kasunyatan manawa kita nduwèni kayektèn, lan kita kudu nyekel kanthi teguh marang pendirian-pendirian sing ora bisa digoyang; nanging kita aja ndeleng kanthi rasa curiga marang padhang anyar apa waé sing bisa diutus déning Allah, lan banjur kandha, Satemené, kita ora bisa weruh manawa kita mbutuhake padhang liyane saliyané kayektèn lawas sing nganti sapréne wis kita tanpa lan ing njeroné kita wis mapan. Sajeroning kita nyekel pendirian iki, paseksené Sang Seksi Kang Satuhu nerapaké piwulang panguwuhé marang kaanan kita, ‘Lan kowé ora mangerti yèn kowé iku sangsara, melasi, mlarat, wuta, lan wuda.’ Wong-wong sing ngrasa sugih lan saya kebak bandha lan ora mbutuhake apa-apa, iku ana ing kaanan wuta tumrap kaanané sing sajati ana ing ngarsané Allah, lan padha ora mangerti bab iku.” Review and Herald, August 7, 1894.

Ujian utama tumrap pepadhang anyar iku yaiku apa pepadhang iku mbantah kayekten sing wis mantep, lan apa pepadhang iku njunjung kayekten-kayekten dhasar.

“Nalika pangwasaning Allah maringi paseksen ngenani apa kang dadi kayektèn, kayektèn iku kudu tetep ngadeg ing salawas-lawase minangka kayektèn. Ora kena diwènèhi papan marang panganggep-panganggep sabanjuré kang nalisir pepadhang sing wis diparingaké Allah. Wong-wong bakal tangi kanthi tafsiran-tafsiran Kitab Suci kang tumrap wong-wong mau iku kayektèn, nanging sejatiné dudu kayektèn. Kayektèn kanggo jaman iki, wis diparingaké Allah marang kita minangka dhasar iman kita. Panjenengané piyambak wis mulangaké marang kita apa kang dadi kayektèn. Bakal ana siji kang tangi, banjur sijiné manèh, nggawa pepadhang anyar kang mbantah pepadhang sing wis diparingaké Allah lumantar panyatane Roh Suci-Nya.” Selected Messages, book 1, 162.

Sétan wis ndadèkaké kitab Wahyu dadi sasaran serangané wiwit wektu Yohanes nyerat pesen-pesen sing kaserat ana ing njeroé. Gusti Yésus ngandika:

Nanging begja mripatmu, amarga padha weruh; lan kupingmu, amarga padha krungu. Amarga satemené Aku pitutur marang kowé, manawa akèh para nabi lan wong-wong mursid kepéngin ndeleng prekara-prekara sing kokdeleng, nanging ora ndeleng; lan ngrungokaké prekara-prekara sing kokrungu, nanging ora krungu. Matius 13:16, 17.

Berkah kang kaiket marang ndeleng lan ngrungokake iku yaiku berkah saka mangertos piwulang ing Wahyu Yesus Kristus. Nalika Yohanes nggambarake wong-wong ing “dina-dina wekasan” kang ndeleng lan ngrungokake piwulang iku, panjenengane banjur sujud nyembah malaékat Gabriel, kang enggal maringi weruh marang Yohanes supaya aja nglakoni mangkono.

Lan aku, Yokanan, nyumurupi samubarang iki, lan krungu iku. Lan sawisé aku krungu lan nyumurupi, aku tumungkul arep nyembah ana ing ngarepé sikilé malaékat kang nduduhaké samubarang iki marang aku. Banjur panjenengané ngandika marang aku, “Aja kowé nglakoni mangkono; awit aku iki kancamu ing pangawula, lan uga saka antarané para sadulurmu para nabi, lan saka antarané wong-wong kang netepi pangandika ing kitab iki: sembaha Gusti Allah.” Wahyu 22:8, 9.

Gabriel lan Yohanes iku loro-loroné titah kang katitahaké, sing mung prayoga nyembah marang Sang Pencipta. Akeh para nabi lan wong-wong mursid, kalebu para malaékat, wis kepéngin “nyumurupi” lan “mireng” piwulang saka Pambengok Tengah Wengi nalika diwedharaké manèh ing pungkasaning jagad.

“Kristus ngandika, ‘Rahayu mripatmu, amarga padha ndeleng; lan kupingmu, amarga padha krungu. Satemené Aku pitutur marang kowé, manawa akèh nabi lan wong mursid wis kapéngin ndeleng prakara-prakara kang kokdeleng, nanging ora padha ndeleng; lan krungu prakara-prakara kang kokrungu, nanging ora padha krungu’ [Matthew 13:16, 17]. Rahayu mripat kang nyumurupi prakara-prakara kang kasumurupan ing taun 1843 lan 1844.”

“Pesen punika sampun kaparingaken. Lan boten kenging wonten tundhaning wekdal ing anggenipun mbaleni pesen punika, awit pratandha-pratandhaning jaman sami kasembadan; pakaryan pungkasan kedah katindakaken. Satunggaling pakaryan ageng badhe kalampahan ing wekdal ingkang cekak. Pesen badhe enggal kaparingaken miturut paneteping Allah, ingkang badhe ngrembaka dados panguwuh ingkang sora. Mangka Daniel badhe jumeneng wonten ing pandamelipun, maringi paseksinipun.” Manuscript Releases, volume 21, 437.

Apa kang dipengini déning wong-wong mursid (Yokanan) lan kanca-kanca padha abdine (para malaékat) kanggo dideleng iku yaiku kasampurnaning pungkasan saka Pambengoking Tengah Wengi ing pungkasaning Adventisme, nalika bumi bakal padhang déning kamulyaning Allah. Pratandha pungkasan saka kakuwatan ing udan pungkasan iku kawujud lumantar dibukakné Wahyu Yesus Kristus.

Bab kawilujengan iku para nabi wis nliti lan ngudi kanthi temen, yaiku wong-wong kang wus medhar wangsit bab sih-rahmat kang bakal kaparingake marang kowe; padha nyelidiki wektu apa, utawa kahanan wektu kang kepriye, kang dituduhake dening Roh Kristus kang ana ing sajroning para nabi mau, nalika Panjenengane luwih dhisik neksemi bab sangsaraning Kristus lan kamulyan kang bakal ndherek sawisé iku. Marang para nabi mau wis kawedhar, manawa dudu kanggo awake dhewe, nanging kanggo kita, padha ngladeni prakara-prakara iku, kang saiki wis kawartakake marang kowe dening wong-wong kang martakake Injil marang kowe kanthi Roh Suci kang kautus tumurun saka swarga; prakara-prakara kang para malaekat padha kepéngin nyawang. Mulane, sabukana pingganging pikiranmu, padha waspada, lan ngarep-arepa nganti tumeka ing pungkasan marang sih-rahmat kang bakal kaasta marang kowe ing wewahaning Gusti Yesus Kristus. 1 Petrus 1:10–13.

Para nabi, wong-wong mursid lan para malaekat wus kepéngin urip ing jaman nalika “rahmat” utawa panguwaosé Gusti Allah, katumpahaké sajroning panggenapan pungkasan saka Sesambat Tengah Wengi. “Rahmat” iku, yaiku panguwaos nitahaké duwèké Gusti Allah, digawa marang manungsa nalika Wahyué Gusti Yésus Kristus kabukak segelé. Sétan mangerténi yèn dalan kanggo ngaturaké panguwaos nitahaké duwèké Gusti Allah marang umaté kalaksanani lumantar pekabaran kang dibukak segelé ing kitab Wahyu, mula iku wis dadi upaya kang paling luhur saka pihaké kanggo mbingungaké, nindhes, lan nutupi pepadhang kang kinandhut ana ing kitab Wahyu. Pepadhang iku dudu mung pangenalan marang manungsa duraka, awit kayektèn iku wus kacathet kanthi jangkep déning kabèh para pembaru Protestan atusan taun kepungkur.

Aku katut ing Sang Roh ing dina Gusti, lan krungu ana swara gedhé ana ing wingkingku, kaya swaraning kalasangka, ngandika: Aku iki Alfa lan Omega, kang wiwitan lan kang pungkasan; lan, Apa kang kokdeleng iku, tulisen ana ing sajroning kitab, lan kirimna marang pasamuwan pitu kang ana ing Asia; marang Efesus, lan marang Smirna, lan marang Pergamus, lan marang Tiatira, lan marang Sardis, lan marang Filadelfia, lan marang Laodikia. Banjur aku noleh arep ndeleng swara kang ngandika karo aku iku. Lan sawisé aku noleh, aku weruh pitung kaki dian emas; lan ana ing satengahing pitung kaki dian mau ana siji kang kados Putraning Manungsa, ngagem jubah dawa tekan sikil, lan ing dhadhané kaiket sabuk emas. Sirahé lan rambuté putih kaya wulu wedhus, putih kaya salju; lan mripaté kaya geni murub; lan sikilé kados tembaga alus, kaya-kaya dipijar ana ing pawon; lan swarané kaya swaraning banyu akèh. Lan ana ing tangané tengen Panjenengané nyekel lintang pitu; lan saka cangkemé medal pedhang landhep loro sisih; lan rainé sumunar kaya srengéngé kang madhangi sajroning kakuwatané. Lan nalika aku weruh Panjenengané, aku tumungkul ana ing sikilé kados wong mati. Banjur Panjenengané numpangaké tangané tengen marang aku, pangandikané marang aku: Aja wedi; Aku iki kang wiwitan lan kang pungkasan: Aku iki Panjenengané kang urip, lan wus tau mati; lan lah, Aku urip ing salawas-lawasé, Amin; lan Aku ngasta kunci-kuncining neraka lan pati. Tulisen samubarang kang wus kokdeleng, lan kang saiki ana, sarta kang bakal kalakon sawisé iki. Wahyu 1:10–19.

Nalika Adventisme njunjung metodologi “historicist,” wong-wong mau ngakoni manawa kabèh pasamuwan ing Wahyu loro lan telu kapacak manèh ing pasamuwan pungkasan. Nanging sayang, ing pungkasan abad kaping sangalas, Iblis wis wiwit nutup mripate Adventisme marang metodologi suci iku, pangayomané, lan pangamalané, kang dadi bagean hakiki saka tanggung jawabé minangka “para panyimpèning kasunyatan-kasunyatan agung saka ramalan.” Sanadyan metodologi iku lagi disisihaké ing Adventisme, isih ana wong-wong sing ngetrapaké metodologi suci kasebut. Kita migunakaké buku *Story of the Seer of Patmos* minangka paseksi yèn ngetrapaké kabèh pasamuwan marang sajarah Laodikia iku sawijining panrapan ramalan sing sah. Ing ngisor iki ana pethikan-pethikan saka buku iku sing negesaké prakara kang dakmaksud.

“Samangké kudu kèlingan bilih, kados pengalamipun Efesus, Smirna, lan Pergamos badhé kaulang wonten ing pasamuwan pungkasan sadèrèngipun rawuhipun Kristus kaping kalih, mekaten ugi sajarahipun Tiatira badhé gadhah padananipun wonten ing generasi pungkasan.” Stephen N. Haskell, *Story of the Seer of Patmos*, 69.

Haskell kanthi trep negesake manawa pengalaman patang pasamuwan kang kapisan kaulang maneh, utawa kaya kang dipangandikakake déning dheweke, “bakal nduwèni padanané ing generasi pungkasan.”

“Panjenengané nerapaké ujian mau, nanging kabèh iku nuding marang taun 1843 minangka wektu nalika jagad iki kudu nampani Juruwilujengé. Kaanané umat nalika rawuhé Kristus kang kapisan saiki kaulang manèh.” Stephen N. Haskell, *Story of the Seer of Patmos*, 75.

Haskell lagi ngandharake bab William Miller kang netepake taun 1843 minangka wektu Rawuhipun Kristus kaping kalih, lan nerangake bilih kaanan-kaanan ing rawuhipun kang kapisan kaulang maneh ing jaman para Millerit. Haskell punika leres, lan Sister White negesake bilih Miller piyambak kaambarake déning Yohanes Pembaptis.

“Kados déné Yohanes Pambaptis martakaké rawuhipun Gusti Yésus kaping pisan lan nyawisaké dalan tumrap rawuhipun Panjenenganipun, mekaten ugi William Miller lan para wong ingkang gabung kaliyan piyambakipun martakaké rawuhipun kaping kalih saking Sang Putraning Allah.” *Early Writings*, 229.

Haskel malah nandhesake bilih sajroning sajarah Pergamos, (gréja kaping telu ingkang makili kompromi antawisipun Kekristenan kaliyan panyembahan brahala), sajarah Sardis, gréja kaping gangsal, kaulang malih.

“Ana sawijining mangsa ing sajarahé Pergamos, nalika agama Kristen ngira yèn Paganisme wis mati; nanging satemené, agama kang katon kaya wis kasoran iku malah wis nelukaké. Paganisme sing wis dibaptis mlebu ing pasamuwan. Ing jaman Sardis sajarah iki kaulang manèh.” Stephen N. Haskell, *Story of the Seer of Patmos*, 75, 76.

Sardis iku pasamuwan Reformasi sing tangi lan nglawan kanthi protes marang kasalahan-kasalahan Iblis saka kapan, nanging sadurunge pakaryane rampung,

wong-wong mau wus wiwit bali marang Roma. Wong-wong mau ngira, kaya pasamuwan Pergamos, manawa papalisme iku wus mati, nanging satemene isih urip. Haskell uga netepake manawa marang pasamuwan sésa sumunar “sinar-sinar sing kaklumpuk saka sakèhé jaman kang wis kapungkur.”

“Maring gréja pungkasan iki—yaiku para sésa—sumunar sinar-sinar kang kaklumpukaké saka sakehing jaman sing wis kapungkur.” Stephen N. Haskell, *Story of the Seer of Patmos*, 69.

Aku ora nyaranake manawa Haskell mangertèni yèn sajarah progresif kang digambaraké déning pitung pasamuwan iku uga kalaksanan ana ing sajarah Israèl kuna, nanging temenan dhèwèké ndhukung kayektèn iku nalika nulis yèn “sinar-sinar kang kaklumpuk saka kabèh jaman kang wis kapungkur” “madhangi” “pasamuwan pungkasan.” Israèl kuna kalebu ing “sinar-sinar” saka “jaman-jaman kang wis kapungkur.” Lan sanadyan dhèwèké njunjung prinsip-prinsip kang perlu kanggo ngenali simbolisme pitung pasamuwan ana ing sajarah Israèl kuna, aku durung mesthi sepira jeroné dhèwèké mangertèni paralel-paralel kang digambaraké ing simbol-simbol iku. Aku uga yakin yèn dhèwèké ora mangertèni sawijining aspek kang malah luwih wigati saka sajarah-sajarah kang digambaraké déning pitung pasamuwan, yaiku sawijining aspek kang lagi arep kita tumuju.

Kita badhé ngrembag kasunyatan punika wonten ing artikel kita salajengipun.